

Анотація навчальної дисципліни
КОДИФІКАЦІЯ МОВНОЇ НОРМИ В ІСТОРИЧНОМУ
КУЛЬТУРОМОВНОМУ ДИСКУРСІ

Мета вивчення навчальної дисципліни у контексті підготовки фахівців спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література): розкрити еволюцію основних мовних норм; з'ясувати позамовні причини спотворення української мовної норми впродовж ХХ ст.; згармонізувати дотримання мовних норм у повсякденній мовній практиці; удосконалити й систематизувати мовну освіту майбутніх фахівців, виробивши у них стійку мовнокомунікативну компетенцію; сформуванню усвідомлену висококультурну національно-мовну особистість.

Курс пов'язаний з такими дисциплінами, як: історія української літературної мови, культура української мови, стилістика.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності:

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Здатність працювати в команді.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Здатність усвідомлювати особливості становлення граматичної норми, кодифікованої у граматиках ХХ ст. й проєктованої на різноаспектні явища сучасного мовного узусу.

Здатність робити висновки й узагальнення про закономірності розвитку та функціонування української літературної мови на сучасному етапі – особливості лексичного складу, ступінь розвитку з погляду унормованості, стильових і жанрових можливостей, а також про функціонування в різних сферах суспільного життя та перспективи подальшого розвитку.

Здатність дотримуватися українського мовного стандарту.

Здатність застосовувати комунікативні властивості літературної мови у процесі формування одиниць комунікації відповідно до національного мовного етикету

Володіння методикою пропагування українського мовного стандарту.

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Змістовий модуль 1. Прескриптивні і дескриптивні норми сучасного мовного узусу

1. Мовний стандарт у контексті сучасного мовного узусу.
2. Просторова і часова динаміка лексичної норми.
3. Потенціал адаптації слів іншомовного походження в українській мові.
4. Національна фонетико-акцентуаційна генеза української мови.

5. Динаміка словотвірної інтерференції у контексті радянської асиміляції в 30-80-і рр. ХХ ст.
6. Динамічна стабільність морфологічної норми.
7. Мовно-виразові можливості граматичної варіантності.
8. Національні принципи творення синтаксичних нормативних словосполук, зворотів, речень.
9. Правописний плюралізм незалежної України: переваги і загрози.
10. Інтернет як інструмент кодифікації літературної норми.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни

Кількість кредитів: ECTS – 4. Загальний обсяг годин – 120 (аудиторних – 40, з них: лекційних – 20, практичних – 20, самостійна робота – 80).

Форма підсумкового контролю: залік.

Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання дисципліни: Шеремета Наталія Петрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови.

Перелік основної літератури:

1. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови : Навчальний посібник. Львів : Світ, 2003. 430 с.
2. Коць Т.А. Літературна норма у функціонально-стильовій і структурній парадигмі : монографія. Київ : Логос, 2010. 304 с.
3. Єрмоленко С.Я., Бибик С.П., Коць Т.А. та ін. Літературна норма і мовна практика : монографія; / за ред. С.Я.Єрмоленко. Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. 320 с.
4. Мацько Л. І. Культура української фахової мови: Навчальний посібник / Л.І.Мацько, Л.В.Кравець. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 360 с.
5. Пилинський М.М. Мовна норма і стиль. – Київ : Наукова думка, 1976. 276 с.
6. Русанівський В.М. Історія української літературної мови : Підручник. – Київ : АртЕк, 2001. 392 с.
7. Фаріон І.Д. Мовна норма: пошук істини (навчальне видання) : [посібник]. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2017. 256 с.
8. Шеремета Н.П. Культура української мови : Навчальний посібник . – Кам'янець-Подільський, 2012. 256 с.

Науково-педагогічний працівник

Н.П.Шеремета

Завідувач кафедри

Л.М.Марчук